

Verantwoording Looqin2u

VERSIE 4.0/06-21

TEUN VAN LITH

Voorwoord

Scholen zijn in het kader van de zorgplicht (Ministerie van OCW, 2016) verplicht om ieder jaar de sociale veiligheid van hun kinderen in beeld te brengen. Met dit beeld kan vervolgens beleid worden ingericht op het verbeteren van de sociale veiligheid. Een school kiest zelf een instrument om de sociale veiligheid in kaart te brengen, zolang dit voldoet aan de wettelijke eisen. De onderwijsinspectie houdt zicht op dat iedere school een meetinstrument inzet om aan het beleid te werken.

Binnen deze verantwoording wordt de wetenschappelijke achtergrond van Looqin2u in beeld gebracht. Daarnaast dient dit document als onderbouwing voor het werken met een zelfevaluatie-instrument.

Helmond, maart 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Voorbereiding	4
1.1 <i>Vooroordelen (biassen)</i>	4
1.2 <i>Representativiteit</i>	5
1.3 <i>Privacy</i>	6
1.4 <i>Standaardisatie</i>	7
Hoofdstuk 2: Uitvoering	9
2.1 <i>Locatie inrichten</i>	9
2.2 <i>De afname</i>	9
2.3 <i>Opbouw vragenlijst</i>	9
2.4 <i>Interpretatie gegevens</i>	11
Hoofdstuk 3: Onderbouwing	13
3.1 <i>Beschrijvende gegevens</i>	13
3.2 <i>Validiteit vragenlijst</i>	14
3.3 <i>Betrouwbaarheid vragenlijst</i>	15
3.4 <i>Weging van de data</i>	15
Hoofdstuk 4: Conclusie	17
Bibliografie	18
Bijlage 1: Vragenlijsten Looqin2u	19

Inleiding

Procesgerichte kindvolgsysteem Looqin kijkt naar de brede ontwikkeling van een kind. Binnen Looqin PO kijkt de leerkracht naar het welbevinden, de betrokkenheid, competenties en prestaties van kinderen. Dit wordt op een eenduidige manier gedaan (zie hoofdstuk 2). Looqin2u is een zelfscreening en sluit aan bij kindvolgsysteem Looqin PO, om leerlingen over hun welbevinden, veiligheidsbeleving, betrokkenheid en competenties te bevragen. Looqin2U bestaat uit de onderdelen welbevinden, sociale veiligheid, betrokkenheid en competentiebeleving.

Kinderen brengen heel wat dagen van hun jonge leven door op school. Iedereen is ervan overtuigd dat die dagen zo zinvol mogelijk ingevuld moeten worden. De school moet ertoe bijdragen dat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot volwaardige burgers in deze maatschappij. Beleidsmakers, leerkrachten, inspecteurs, directeurs zijn druk in de weer met die vraag naar 'kwaliteit'. Maar een belangrijke gesprekspartner wordt in deze discussie vaak vergeten: de kinderen zelf. Hen vragen hoe zij zich voelen op school en wat zij vinden van het onderwijsaanbod dat ze krijgen, is nog niet vanzelfsprekend.

De zelfscreening van Looqin (Looqin2u) geeft kinderen van de basisschool een stem in het proces van kwaliteitsevaluatie. Het biedt de mogelijkheid om de mate van tevredenheid van kinderen systematisch in kaart te brengen. Daarnaast zorgt de zelfscreening ervoor dat leerkrachten en directies gaan nadenken over de leef- en leeromgeving die ze op school bieden. Door het perspectief van kinderen mee te nemen ontdekt men hoe die 'omgeving' beter kan aansluiten op de behoeften en wensen van kinderen. Tegelijk leren kinderen dat zij voor hun eigen belangen kunnen en mogen opkomen en ervaren ze dat zij inspraak en impact kunnen hebben. Ze leren ook hoe ze dat op een constructieve manier kunnen doen.

In de volgende hoofdstukken worden diverse elementen besproken rondom de achtergrond en uitvoering van Looqin2u. Hieronder volgt een samenvatting van deze hoofdstukken.

Een goede voorbereiding is noodzakelijk voor een geslaagde uitvoering (zie hoofdstuk 1). Hierbij kun je aan een aantal praktische aspecten denken, zoals de frequentie en het moment van afname. Er zijn ook minder zichtbare aspecten om rekening mee te houden, zoals het doel van de afname, eventuele vooroordelen, de trekking van een goede steekproef en de borging van privacy van de kinderen. Tot slot zijn er nog enkele aspecten in het klaarzetten van je instrument. Het gaat dan om het tekenen van een akkoord en het indelen van groepen, kinderen en leerkrachten.

Vervolgens staan we stil bij de uitvoering van een zelfevaluatie (zie hoofdstuk 2). De stappen om een zelfevaluatie Looqin2u klaar te zetten, te monitoren en af te ronden worden doorlopen. Daarna is aandacht voor interpretatie van de gegevens op kind-, groep-, en locatieniveau.

In de wetenschappelijke achtergrond (zie hoofdstuk 3), gaat het over de deugdelijkheid van het programma. Er wordt aandacht besteed aan de validiteit (meet je wat je wilt weten?), aan de betrouwbaarheid (meten we bij herhaalde metingen hetzelfde?) en aan differentiatie (hoe gaan we om met verschillen tussen de vragenlijsten?).

Hoofdstuk 1: Voorbereiding

1.1 Vooroordelen (biassen)

Er kunnen tijdens het selecteren en afnemen van de vragenlijst verschillende (onbewuste) oordelen worden gevormd, waardoor de afname selectief of niet waarheidsgetrouw gebeurt.

Selection bias

Denk tijdens het selecteren van de respondenten na over een vorm om dit random te laten plaatsvinden. Gebruik een munt, een hoed of knikkers zodat er geen patronen ontstaan in de selectie. De selection bias gaat uiteraard niet op wanneer de hele populatie (school) wordt bevraagd.

Sociale wenselijkheid

Dit gaat over het fenomeen dat kinderen een antwoord kiezen, waarvan ze denken dat de leraar het graag wil horen (Hoogstraten, 1979). Vaak zet dit antwoord het kind in een positief daglicht (Latkin & Vlahov, 1998). We meten in dat geval niet wat we zouden willen meten. Dit komt voornamelijk voor in vragenlijstonderzoek en bij vragen die bedreigend of persoonlijk zijn (Nederhof, 1985), zoals in Looqin2u.

Wat kun je doen om deze sociale wenselijkheid zoveel mogelijk te verminderen? Je kunt ervoor kiezen om het doel van de meting zoveel mogelijk te verhullen, aangeven dat er geen goede of foute antwoorden zijn of door aan te geven dat het anoniem wordt afgenomen (Hoogstraten, 1979).

Acquiescence

Acquiescence, 'Ja-knikken', wordt gedefinieerd als de neiging akkoord te gaan met stellingen, los van de inhoud van de vraag (Baumgartner & Steenkamp, 2006; Paulhus, 1991). Daarnaast bestaat ook het omgekeerde fenomeen waarbij een respondent de neiging vertoont niet akkoord te gaan met stellingen los van de inhoud van deze stelling (Paulhus, 1991; Weijters, Geuens, & Schillewaert, 2010). Er bestaan een groot aantal mogelijke ingrepen om SW te reduceren (Nancarrow & Brace, 2000). Wanneer naast de resultaten uit een zelfrapportagestudie ook schattingen uit andere bronnen beschikbaar zijn is het nuttig de gelijkens tussen deze gegevens na te gaan. Wanneer bij dergelijke triangulatie een discrepantie tussen de gerapporteerde waarden en de objectieve metingen vastgesteld wordt, in die zin dat onwenselijke gedragingen worden onder-gerapporteerd en wenselijke gedragingen worden over-gerapporteerd, is er een vermoeden van SW-bias. Het wegnemen van de interviewer, zoals bij mail- en websurveys en zelf in te vullen vragenlijsten het geval is, kan de druk wegnemen bij de respondent om te liegen. Dit gebeurt bij Looqin2u middels de digitale afname.

Antwoordtendenties

Respondenten kunnen de neiging hebben om bij vragenlijsten, waarin stellingen worden getoond en de respondent aan moet geven in hoeverre hij of zij het daarmee eens is, op elke stelling in dezelfde mate te antwoorden. Op deze manier ontstaat een constant antwoordenpatroon. De term voor dit fenomeen is antwoordtendenties. Wilde (1963) omschrijft antwoordtendenties als '...wanneer de proefpersoon min of meer onafhankelijk van de inhoud der vragen, deze overwegend met één der antwoordcategorieën beantwoordt' (Hoogstraten, 1979). Deze tendens kan niet zomaar doorbroken worden, we willen hier wel aandacht aan besteden. Mochten de uitkomsten van een vragenlijst eenduidig lijken (veel dezelfde soort antwoorden), dan raden we je als leerkracht aan stil te staan bij de mogelijkheid dat kinderen, net als alle mensen, blootgesteld kunnen worden aan het fenomeen van antwoordtendenties.

Centrale tendentie

Centrale tendentie is een antwoordstijl waarbij het neutrale midden-alternatief wordt gekozen boven een inhoudelijke antwoordcategorie, los van de eigenlijke mening over het onderwerp (Baumgartner & Steenkamp, 2006).

Herinneringsbias

Let op met bepaalde gebeurtenissen in de school/in de klas. Hoe langer een bepaalde gebeurtenis geleden is, des te minder dit gerapporteerd zal worden. Eenvoudigweg doordat de kinderen het zich niet meer herinneren. Dit kan voor je afname betekenen, dat er wellicht een vertekend beeld ontstaat. Denk bijvoorbeeld aan de feestperiode in december. Het kan zijn dat kinderen zich op dat moment extra fijn of juist extra gespannen voelen op school. Plan daarom je afname op een moment dat representatief is voor het schooljaar.

1.2 Representativiteit

De ingevulde evaluaties dienen als input voor het beleid op sociale veiligheid. Om dit voor alle kinderen zo passend mogelijk te maken, zorg je ervoor dat ieder kind gerepresenteerd wordt in je meting.

Afnamedoel & frequentie

Denk goed na over de reden om een afname uit te voeren; ga je centraal met de hele school een afname uitzetten om met die informatie je beleidsplan in te richten? Wil je van je eigen groep een bepaald onderwerp uitvragen of zijn er enkele kinderen bij wie je een afname wilt doen? Heb je zelf net een screening van Looqin PO gedaan en wil je deze naast de scores van de kinderen leggen?

De frequentie van afname is in principe te bepalen door de school en haar individuele leraren. Echter, de inspectie vraagt om minimaal één afname per schooljaar. Deze mag, maar hoeft niet anoniem ingevuld te worden. Het moment om een afname te plannen hangt af van het doel van de afname. Wil je in het kader van het aanscherpen van je beleid (en direct voor inspectiedoeleinden) een centrale afname uitvoeren, dan kun je het beste met elkaar een periode afspreken waarin je een screening uitzet. Dit kan zowel in de periode voor de kerstvakantie (zodat je actiepunten kunt uitvoeren in de tweede helft van het jaar), als na de kerstvakantie (zodat je actiepunten kunt meenemen in het beleidsplan voor het volgend schooljaar).

Je kunt ook een afname uitvoeren, omdat je nieuwsgierig bent naar één of meerder aspecten (je gebruikt dan een niet geanonimiseerde afname). Je kunt dit te allen tijde in het schooljaar afnemen (eventueel zelfs voor een selectie leerlingen).

Steekproef en populatie

Je kiest als school zelf of je een aantal kinderen (steekproef) de evaluatie laat invullen, of dat je dit door alle kinderen (populatie) laat invullen. Als je voor het laatste kiest, en alle kinderen de evaluatie laat invullen, dan ben je zeker van een goede afspiegeling van je school. Alle kinderen hebben dan immers hun stem laten horen.

Kies je voor een steekproef, dan zijn er een aantal zaken waar je rekening mee dient te houden. Zorg er bijvoorbeeld voor dat het aandeel jongens en meisjes dat de evaluatie afneemt gelijk is aan dat van je school. Dit geldt ook voor de leeftijd van de kinderen. Hieronder een voorbeeld van een slechte steekproef (tabel 1), niet vanwege het aantal kinderen dat is meegenomen, maar vanwege de scheve verdeling ten opzichte van het werkelijke beeld van de school (populatie).

Tabel 1. Voorbeeld van een scheve steekproef.

	Populatie (aantal=200)		Steekproef (aantal=40)	
	Aantal	%	Aantal	%
Jongens	92	46%	8	20%
Meisjes	108	54%	32	80%
4-6 jaar	50	25%	0	0%
6-8 jaar	53	27%	15	38%
8-10 jaar	46	22%	10	25%
10-12 jaar	51	26%	15	37%

Er zijn een aantal aspecten die het mogelijk doen lijken alsof je een ‘slechte’ steekproef hebt getrokken, maar waar bewuste keuzes achter liggen. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om kleuters of kinderen uit de gehele onderbouw niet mee te nemen. Dit gebeurt vaak nog niet, omdat het voor hen lastig is om de vragen te begrijpen en te beantwoorden.

Je kunt er ook voor kiezen om bijvoorbeeld maar één dependance mee te nemen in de evaluatie, omdat er op de andere dependance een verbouwing plaatsvindt. Een steekproef is dus altijd afhankelijk van de motivatie en de keuzes die erachter liggen. Hieronder een overzicht van verschillende constructies betreft de afname om minimaal te voldoen aan de eisen van de inspectie. Als je meerdere afnames doet, dan zorgt dit natuurlijk voor een completer groeps- en schoolbeeld. Wij adviseren om tenminste één van onderstaande scenario's uit te voeren.

Tabel 2. Scenario's van uitvoering van de zelfevaluatie.

Scenario	1 afname per jaar	2 ^e afname per jaar	Opbrengsten	Belemmeringen
1	Populatie NA		Accuraat schoolbeeld Accuraat groepsbeeld Accuraat kindbeeld	-
2	Populatie AN	Populatie NA	Accuraat schoolbeeld Accuraat groepsbeeld Accuraat kindbeeld	-
3	Steekproef AN	Populatie NA	Accuraat schoolbeeld Accuraat groepsbeeld Accuraat kindbeeld	-

NA: Niet anonieme afname

AN: Anonieme afname

1.3 Privacy

Je wilt dat de kinderen die de evaluatie invullen naar waarheid en op een veilige manier hun antwoorden kunnen geven. In verband met privacy dienen er een aantal aspecten in overweging te worden genomen.

Vorbereiding

In de ideale situatie is het kind de enige die zijn of haar inlogcode te zien krijgt. Echter, het kan voorkomen dat een IB-er of leraar de inloggegevens aan de kinderen verstrekt of dat een kind zijn/haar inlogcode kwijtraakt. Hierdoor zal de leraar toch de inlogcode onder ogen krijgen. Daarom is het in de voorbereiding op het invullen van de vragenlijst van belang dat je met elkaar bespreekt hoe de

betrokkenen, die de inlogcodes van de kinderen beheren, hier zuiver mee omgaan. Zorg er bijvoorbeeld voor dat de inlogcodes niet door andere kinderen of niet-betrokkenen in te zien zijn, en dat de lijsten niet op openbare plaatsen blijven liggen, maar veilig worden opgeborgen. Hiermee wordt misbruik of identificatiediefstal zoveel mogelijk voorkomen.

Je waarborgt de privacy ook door met de kinderen het belang van privacy te bespreken: iedereen moet het eerlijk kunnen invullen. Er wordt niet samengewerkt en je gebruikt alleen je eigen inlogcode.

De afname

Tijdens de afname is het van belang dat het kind zich vrij voelt om zo waarheidsgetrouw mogelijk te antwoorden. Het is daarom niet wenselijk dat andere kinderen of jij als leraar mee kunnen kijken op het scherm van het kind. Verschillende organisatievormen zijn mogelijk, zo kunnen kinderen bijvoorbeeld om de beurt de afname invullen, maar het kan ook dat de gehele groep de afname tegelijkertijd invult.

Is er sprake van een afname, waarbij de kinderen individueel of per twee of drietal de zelfevaluatie om de beurt afnemen, zorg er dan voor dat andere kinderen of personen niet met de evaluatie kunnen meekijken.

Is er sprake van een klassikale afname (met bijvoorbeeld iPad's), dan dient de leraar zorg te dragen voor een indeling van de groep zoals bij een toets-moment. Het is hierbij wenselijk dat de kinderen worden opgesteld, op een manier dat ze niet bij elkaar op het scherm kunnen kijken. Neem als leraar tijdens de afname een positie in, zodat je niet op de schermen van kinderen kunt kijken, maar dat je wel toegankelijk blijft voor vragen. Vang vragen zoveel mogelijk af bij de voorbespreking, zodat je tijdens de afname niet naar individuele kinderen toe hoeft. Mocht een kind tijdens de afname toch een vraag hebben, probeer dan niet op de schermen van andere kinderen te kijken.

Kinderen die klaar zijn lopen het risico om bij anderen mee te kijken. Zorg ervoor dat je van tevoren duidelijk communiceert wat de kinderen gaan doen als ze klaar zijn met de afname. Je ziet als leraar op je dashboard direct wanneer kinderen een deel van de screening hebben afgerond. Hiermee kun je zicht houden op wie klaar is en aan een andere taak zou moeten beginnen, en wie niet.

Verwerking gegevens

Nadat de afname is afgerond kun je als leraar de gegevens op groepsniveau inzien. Wanneer er sprake was van een anonieme afname kan de leraar niet zien bij welke namen de gescoorde gegevens horen, maar wel hoe het er met de groep voorstaat. De verwerking naar de inspectie wordt door Looqin geregeld. Hierbij is geen inzage in individuele kind-gegevens.

1.4 Standaardisatie

Tijdens de afname is het van belang dat de kinderen de evaluatie in dezelfde omstandigheden maken. Hiervoor is natuurlijk de privacy zoals eerder beschreven van belang, maar daarnaast dient er ook rekening te worden gehouden met een aantal andere aspecten.

Algemene introductie

Zorg voor een algemene introductie waarin je de kinderen uitlegt wat er gaat gebeuren. Leg een aantal voorbeelden voor en bespreek het belang van privacy en eerlijkheid. Deze staan ook beschreven in de handleiding. Let hierbij speciaal op de mogelijkheden om te kunnen kiezen voor 'Niet van toepassing'

(als je bijvoorbeeld niet naar de BSO gaat) en 'Weet ik niet' (als je de vraag niet begrijpt, waarbij je de leraar om hulp kunt vragen).

Ruimte

De ruimte dient zoveel mogelijk vrij te zijn van prikkels die het kind afleiden van de evaluatie. Als extreem voorbeeld van een afleidende ruimte kun je denken aan de aula waar constant andere kinderen of personen doorheen komen. Andere storingsfactoren kunnen zijn: knipperende lampen, geluiden van buiten (zorg eventueel dat ramen gesloten worden), geluiden van binnen (zoals een kopieerapparaat of radio) of temperatuur.

Apparatuur

De manier van afname moet zo constant mogelijk zijn. Zorg ervoor dat er geen updates worden geïnstalleerd op het apparaat tijdens de afname of dat er andere pop-ups van programma's verschijnen. Denk aan voldoende stroom zodat de afname niet tussentijds wordt afgebroken. Zorg er ook voor dat het apparaat niet tussentijds op slaapstand springt.

Omstanders

Zoals al eerder beschreven, in het stuk rondom privacy, kan een kind zich onveilig voelen wanneer anderen in dezelfde ruimte rondlopen. Daarnaast kan het ook afleiden van de evaluatie. Verdere invloed van omstanders wordt beschreven in het deel 'Vooroordelen'.

Momentum

Bedenk goed op welk moment je de evaluatie aanbiedt. Kijk op de jaarkalender wanneer de drukste periodes zijn en hoe dit je afname kan beïnvloeden; geven de kinderen juist een eerlijk beeld of zorgt het ervoor dat ze het gehaast invullen? Denk ook na over wat een toets-periode met een kind doet, wordt de evaluatie dan serieuzer of juist minder serieus ingevuld?

Bedenk welke dag(en) in de week zich juist wel of niet dienen voor het afnemen van de evaluatie. Kijk naar de activiteiten waar een kind van tevoren mee bezig is geweest, kun je daarin inbreken of zorg je er daarmee juist voor dat de afname niet gefocust wordt afgenomen? Zorg er ook voor dat het afnamemoment niet in de knel komt met pauzes of gezamenlijke momenten; zorg ervoor dat een kind de evaluatie in één moment kan afronden. Herinner een kind er bijvoorbeeld ook aan om naar het toilet te gaan voor een afname.

Hoofdstuk 2: Uitvoering

2.1 Locatie inrichten

Om aan de slag te kunnen gaan met Looqin2u, zal je een aantal instellingen binnen Looqin PO moeten aanzetten.

Allereerst is een licentie nodig voor Looqin PO. Hierbij worden afspraken gemaakt over eventuele kosten en technische ondersteuning. Wanneer je al een licentie voor Looqin PO hebt, kun je automatisch gebruik maken van Looqin2u.

Ten tweede zorg je ervoor dat je administratiesysteem (LAS) op orde is. Vervolgens wordt via een koppeling met Basispoort de indeling van je groepen door Looqin2u overgenomen. Je kunt de koppeling leggen via het tabblad Koppelingen. Daarna nodig je je collega's uit om met Looqin2u te werken. Dit doe je via het tabblad 'gebruikers'. Als je een koppeling met Basispoort hebt, krijgen je collega's automatisch toegang tot Looqin.

Ten derde zorg je dat je binnen het beheer via de kop Looqin2u akkoord gaat met onderstaande voorwaarden. Deze staan in hoofdstuk 1 verder uitgeschreven.

- Wij doen ons best een zo passend mogelijke steekproef te trekken (en geven een motivatie, mocht deze niet passen)
- Wij nemen de privacy-aanbevelingen in acht
- De anonieme resultaten mogen worden gecommuniceerd met de onderwijsinspectie

Tot slot kun je aangeven van welke onderdelen je gebruik wilt maken binnen Looqin2u.

2.2 De afname

Als de locatie is ingericht, kun je via spoor 1 binnen je Looqin2u-locatie een nieuwe screening opstarten. Hier kom je via groep, klik op Looqin2u-Overzicht. Zorg wel dat je intern met elkaar afstemt welke vragenlijsten worden afgenomen. De beheerder kan de selectie voor de lijsten maken. Als je een screening wilt gebruiken om naar de inspectie door te laten zetten, zorg er dan bij het aanmaken van een evaluatie voor dat de onderdelen Welbevinden en Sociale veiligheid worden afgenomen. Het is niet verplicht dit anoniem af te nemen.

Na het klaarzetten van een afname kunnen de kinderen inloggen via de door jouw verstrekte link (deze vind je in de voortgang van je afname én binnen het Beheer-Looqin2u). Wanneer je met Basispoort werkt, kunnen de kinderen via hun gebruikelijke inlog naar Looqin inloggen. Ze vullen de vragen in, welke direct bij jou in het overzicht verschijnen.

Je kunt via de voortgang van de screening zien welke kinderen klaar zijn en welke niet. Wanneer alle kinderen klaar zijn, kun je de afname onderaan de pagina afronden.

2.3 Opbouw vragenlijst

In de basis worden vier vragenlijsten beschikbaar gesteld voor de leraar. Iedere vragenlijst bestaat uit een aantal vragen, afsluitend volgt een concluderende samenvattingsvraag over het onderwerp¹. De

¹ Zie Bijlage 1 voor een overzicht van de gestelde vragen.

vragenlijsten zijn niet voor ieder leerjaar gelijk. Ze verschillen in het aantal vragen en in het aantal antwoord-categorieën. Daarnaast kan per meting het aantal uitgevraagde onderwerpen verschillen.

Clusters

Er bestaan 2 clusters in Looqin2u:

- Cluster 1 – Groep 3-4
- Cluster 2 – Groep 5-8

Hieronder worden de verschillen in de vragenlijst weergegeven.

	Cluster 1	Cluster 2	Nvt-categorie
Welbevinden	9	9	3
Sociale veiligheid	8	8	3
Betrokkenheid	12	23	5
Competentiebeleving	12	23	5

Zoals te zien is, vinden de verschillen vooral plaats in de vragenlijsten rond betrokkenheid en competenties. Er worden in de vragenlijst voor groep 5-8 meer vragen opgenomen over diverse vakgebieden, zoals woordenschat, aardrijkskunde en huiswerk. Ieder onderdeel wordt afgesloten met een kernvraag, zoals 'Hoe voel jij je op school?' of 'Voel jij je veilig op school?'.

Antwoord-categorieën

De antwoorden worden op diverse manieren weergegeven. Naast de tekst en de mogelijkheid om het antwoord te laten voorlezen, staan centraal in beeld pictogrammen, die de tekst en de voorgelezen uitleg ondersteunen.

De kernvraag bestaat altijd uit vijf antwoordmogelijkheden (van nooit tot altijd). In de overige vragen wordt bij cluster 1 gebruik gemaakt van 3 antwoord-categorieën (nooit, soms, altijd), en bij cluster 2 van 5 antwoord-categorieën (van nooit tot altijd). Er is bewust gekozen voor een neutrale score, om kinderen de ruimte te geven wanneer zowel een positieve als negatieve score niet past of bepaalde aspecten soms voorkomen. Jongere kinderen hebben een minder gedifferentieerd zelfbeeld, vandaar dat zij op een andere schaal scoren dan de kinderen uit hogere jaren. Hieronder wordt de verhouding van de schalen weergegeven.

	1 - Zeer laag	2 - Laag	3 - Neutraal	4 - Hoog	5 - Zeer hoog
Cluster 1	1	2	3	4	5
Cluster 2	1		3		5

Daarnaast is bij sommige vragen de mogelijkheid om te antwoorden met 'Niet van toepassing'. Dit komt alleen voor bij de vragen waar wordt gevraagd naar bijvoorbeeld een tweede juf of meester, of de BSO. Een kind dat maar één leraar heeft en niet naar de BSO gaat, kan deze vragen op deze manier ook beantwoorden.

2.4 Interpretatie gegevens

Je krijgt vanuit Looqin tijdens en na de uitvoering te zien wie klaar is met zijn of haar screening. Wanneer je sociale veiligheid anoniem hebt afgenomen, dan is niet te zien welk kind bij welke score hoort. Resultaten verschijnen op individueel-, groep- en locatieniveau.

Je interpreteert de gegevens naar de verschillende onderdelen. De grafieken geven je terug hoe de verhoudingen zijn op de verschillende scores. Vanuit daar kun je al zelf conclusies trekken over wat je op welk niveau kunt aanpakken. De scores worden hieronder uitgelegd.

Score	Betekenis welbevinden	Betekenis sociale veiligheid
1,0	Zij voelen zich er nooit goed bij	Zij voelen zich nooit veilig
2,0	Zij voelen zich er vaak niet goed bij	Zij voelen zich vaak niet veilig
3,0	Zij voelen zich er soms wel, soms niet goed bij	Zij voelen zich soms veilig
4,0	Zij voelen zich er vaak goed bij	Zij voelen zich vaak veilig
5,0	Zij voelen zich er altijd goed bij	Zij voelen zich altijd veilig

Score	Betekenis betrokkenheid	Betekenis competenties
1,0	Zij zijn nooit geboeid	Zij vinden het altijd moeilijk
2,0	Zij zijn meestal niet geboeid	Zij vinden het vaak moeilijk
3,0	Zij zijn soms geboeid	Zij vinden het soms makkelijk/ soms moeilijk
4,0	Zij zijn vaak geboeid	Zij vinden het vaak makkelijk
5,0	Zij zijn altijd geboeid	Zij vinden het altijd makkelijk

Ten eerste kun je op gedetailleerd niveau, per vraag zien hoe deze gescoord is. Dit overzicht vind je onder Looqin2u-leerlingresultaten. Je kunt ook naar spoor 2 gaan (klik op de naam van een kind) en daar de individuele antwoorden via het logboek inzien.

Als tweede kun je de gegevens op de groep inzien. Dit kan via Looqin2u-Overzicht. Per screening die wordt afgenomen, wordt een rapportage opgemaakt. Deze verschijnt in het logboek van de groep. Hierin worden de afgenomen onderdelen uitgebreid beschreven, met ondersteuning van grafieken. Daarnaast verschijnt op de startpagina van je eigen ingevulde screening, een vergelijking met de ingevulde gegevens van de kinderen.

Tot slot kun je op locatieniveau een aantal rapportages bekijken. In het beheer-Rapportages staan twee rapporten rondom de zelfevaluatie. In het locatierapport zie je de gecombineerde scores van de verschillende groepen. In de benchmark vind je aan het eind van ieder jaar jouw ingevulde gemiddeldes terug, in verhouding tot het landelijk gemiddelde. De ondergrenzen van de onderdelen zijn afgestemd op het moment dat er gevaar optreedt en dus actie van de leraar vereist is. Deze grens wordt afgesteld op een score van 3,5. In het beheer-Looqin2u komt onderaan ieder jaar een document met de doorgespeelde gegevens aan de inspectie te staan. Binnen de rapportages komen een aantal technische termen aan bod. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemiddelde. Dit gaat over een gemiddelde score op een bepaald onderwerp (bijvoorbeeld sociale veiligheid). Dit wordt berekend door de som van de ingegeven scores, gedeeld door het aantal kinderen dat een score heeft ingevoerd.

Standaardafwijking. Dit gaat over de mate van spreiding binnen de afname. Als de kinderen redelijk unaniem waren is deze score laag, wanneer de kinderen heel verdeeld waren in hun antwoorden zal de score hoger zijn.

Aandeel aantasting sociale veiligheid. Dit is het aandeel van de kinderen op een locatie dat onder de norm scoort en daarmee zelf aangeeft dat de sociale veiligheid in gevaar is. De score wordt bepaald aan de hand van het aandeel kinderen dat een totaalscore van een 3,5 of lager scoort op de vragenlijst van sociale veiligheid.

Monitor sociale veiligheid

Binnen Looqin krijg je jaarlijks de resultaten te zien die naar de inspectie worden gecommuniceerd (Beheer-Looqin2u). De resultaten verschijnen apart voor de onderbouw en de bovenbouw. De resultaten worden in de derde week van juni naar de inspectie verstuurd.

De eerste drie kolommen gaan over de gemiddelde scores op welbevinden (X000_G), op sociale veiligheid (Y000_G) en de aantasting in sociale veiligheid (Z000_G). We hanteren een signaalwaarde van 3,5. Als een score op welbevinden of veiligheid daaronder ligt, is het aspect in gevaar. De aantasting sociale veiligheid is een percentiel. Dit betekent dat het tussen 0-100% aangeeft in hoeverre de sociale veiligheid bij kinderen in gevaar is. Scores tot de 20% komen regelmatig voor, wanneer het tussen de 20-50% is, raden we aan serieus na te denken over het huidige beleid.

Daarnaast wordt bij elk gemiddelde een spreiding berekend (zijn de kinderen het over het algemeen met elkaar eens of liggen de antwoorden ver uit elkaar). Dit wordt gedaan voor welbevinden (X000_S), sociale veiligheid (Y000_S en Z000_T) en voor de aantasting in sociale veiligheid (Z000_S). Een spreiding van 0-0,5 is prima, er is dan gezonde variatie. Wanneer de spreiding boven de 0,9 ligt, wordt de veiligheid door kinderen in hogere mate als verschillend ervaren. De spreiding bij de aantasting (Z000_S) gaat over de diversiteit onder de kinderen waarvan de sociale veiligheid wordt aangetast (waarbij de veiligheid lager dan 3,5 is).

Tot slot wordt voor iedere vraag over sociale veiligheid het aandeel in de aantasting berekend (Z001_1 t/m Z008_1). Vraag 1 ging bijvoorbeeld over pestgedrag (Z001_1). De aantasting wordt hier weer in een percentiel weergegeven. Dit betekent dat het tussen 0-100% aangeeft in hoeverre de sociale veiligheid bij kinderen in gevaar is op een bepaald deelonderwerp. Scores tot de 20% komen regelmatig voor, wanneer het tussen de 20-50% is, raden we aan serieus naar het betreffende onderwerp te kijken binnen het beleid. Bij iedere vraag wordt ook aangegeven welk deel van de kinderen 'niet van toepassing' heeft geantwoord (Z001_NVT t/m Z008_NVT) en het deel van de kinderen dat het antwoord niet wist (Z001_WN t/m Z008_WN).

Hoofdstuk 3: Onderbouwing

3.1 Beschrijvende gegevens

In eerste instantie is een pilot georganiseerd onder 43 scholen (N). Inmiddels is de pilot uitgebreid, om door de jaren heen de interne validiteit te blijven garanderen. Het aantal scholen bedraagt momenteel 65. Hieronder volgt een overzicht met de beschrijvende statistieken van de laatste proef.

Tabel 3. Beschrijvende gegevens voor alle bevroegde items.

	N	Minimum	Maximum	Gemiddelde	Std. Afwijking
w1 bij het naar school gaan	13.443	1	5	3,8	0,899
w2 bij klasgenoten	13.446	1	5	4,1	0,848
w3 bij juf/meester	13.449	1	5	4,3	0,803
w4 bij 2e juf/meester	10.395	1	5	4,2	0,918
w5 in de les	13.440	1	5	3,8	0,878
w6 schoolplein	13.441	1	5	4,1	0,893
w7 eten op school	12.861	1	5	4,4	0,833
w8 BSO	5.501	1	5	3,6	1,259
w9 Welbevinden algemeen	13.440	1	5	3,9	0,807
v1 gepest	12.583	1	5	4,2	0,950
v2 gepest via internet	10.748	1	5	4,7	0,771
v3 anderen gepest	12.581	1	5	3,7	1,008
v4 vernieling	12.584	1	5	4,4	0,841
v5 angst anderen	12.582	1	5	4,4	0,874
v6 veiligheid klas	12.581	1	5	4,5	0,798
v7 veiligheid schoolplein	12.581	1	5	4,3	0,847
v8 Veiligheid algemeen	12.579	1	5	4,3	0,783

Bron: *Looqin2u (2017-2021)*.

In dit onderzoek zijn scholen niet random getrokken, maar scholen konden zichzelf aanmelden. Er kan vanuit worden gegaan dat de waarnemingen onafhankelijk zijn, omdat de kinderen individueel achter een tablet of computer zaten.

Voordat we toetsen, willen we eerst zien of de gegevens 'normaal' verdeeld zijn. Als we de histogrammen bekijken, is te zien dat in de meeste gevallen sprake is van een normaalverdeling. Met scheefheid (skewness) en spitsheid (kurtosis) bevestigen we dit beeld. Hierbij zien we dat met name de items in sociale veiligheid rechtsscheef verdeeld zijn. Vanwege de aard van de gegevens is dit aannemelijk en zelfs wenselijk; we willen graag dat zoveel mogelijk kinderen zich veilig voelen.

Spreiding

Naast de gemiddelde scores op de diverse onderdelen wordt ook de spreiding van de scores aangegeven (soms via std. afwijking). Deze spreiding geeft aan hoe unaniem werd geantwoord; ofwel hoe dicht de scores bij elkaar lagen. Er is gekozen om 2 keer de standaarddeviatie als spreidingsmaat te gebruiken. Hiermee kunnen we aangeven tussen welke waarden 95% van de kinderen uit de steekproef scoren. Bij een kleine spreiding zijn de kinderen eensgezind over een bepaald onderwerp, bij een grote spreiding zijn ze verdeeld.

3.2 Validiteit vragenlijst

Aan de hand van interne validiteit toetsen we of de verschillende deelvragen samenhangen met de afsluitende vraag. Deze afsluitende vraag stelt expliciet hoe iemand zich voelt (qua welbevinden of sociale veiligheid). We toetsen dit aan de hand van een gepaarde t-toets.

We gebruiken een gepaarde t-toets, omdat we het gemiddelde van twee variabelen binnen hetzelfde individu willen vergelijken. Hierbij zetten we het gemiddelde van de deelvragen af tegen het gemiddelde van de slotvraag. We toetsen significantie (is er wel écht sprake van een verschil, of is het toeval) op basis van een grenswaarde van 0,05 (we kunnen dan met 95% zekerheid stellen dat het verschil niet op toeval berust). De onderdelen worden uitgesplitst naar de verschillende vragenlijsten (groep 3-4 en groep 5-8).

Welbevinden

Als eerst kijken we naar welbevinden voor groep 3-4. Zoals te zien in tabel 4 verschillen de gemiddelden 0,10. We kunnen daarbij met 95% zekerheid stellen dat het verschil tussen deze gemiddelden tussen de 0,07 en de 0,13 ligt. Voor de verschillen in groep 5-8 vonden we soortgelijke resultaten. Het verschil tussen de gemiddelden is 0,15, waarbij met 95% zekerheid kan worden gesteld dat het verschil tussen de gemiddelden tussen 0,14 en 0,16 ligt. Beide verschillen zijn klein. Bij beide variabelen valt op dat de slotvraag iets lager wordt ingevuld dan de overige vragen. Kinderen corrigeren dus aan het einde hun vraag negatief in sommige gevallen (2-4% van de steekproef).

Sociale veiligheid

Vervolgens kijken we naar sociale veiligheid. Voor groep 3-4 is in tabel 4 te zien dat de gemiddelden 0,12 van elkaar verschillen. Daarnaast kan met 95% zekerheid worden gesteld dat het verschil tussen de gemiddelden tussen de 0,09 en 0,16 ligt. Bij groep 5-8 ligt het verschil in gemiddelden een stuk lager; 0,03. Daarbij kan met 95% zekerheid worden gesteld dat dit verschil tussen de 0,01 en de 0,03 ligt. Ook hier lijken de slotvragen sterk op de samenvatting van de overige vragen. In tegenstelling tot welbevinden, wordt hier door een enkel kind aan het einde van de vragenlijst positief gecorrigeerd; kinderen vullen de slotvraag iets positiever in dan de andere vragen.

Tabel 4. T-toets voor welbevinden en sociale veiligheid.

	N	Gemiddelde deelvragen	Gemiddelde slotvraag	Verskil gemiddelden	95%-interval
Welbevinden 3-4	2.328	4,12	4,01	0,10**	0,07-0,13
Welbevinden 5-8	11.109	4,07	3,92	0,15**	0,14-0,16
Sociale veiligheid 3-4	2.105	4,10	4,22	0,12**	0,09-0,16
Sociale veiligheid 5-8	10.468	4,32	4,35	0,03**	0,01-0,03

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

Bron: Looqin2u (2017-2021).

Concluderend kunnen we stellen dat de interne validiteit op orde is. De deelonderwerpen lijken sterk samen te hangen met de concluderende vraag, die expliciet het welbevinden of de sociale veiligheid meet.

3.3 Betrouwbaarheid vragenlijst

Met behulp van een betrouwbaarheidsproef, bekijken we of de items zouden kunnen worden samengevoegd tot één schaal, om een concept als welbevinden te meten. Dit werd gedaan aan de hand van cronbach's alpha (α).

De vragen over welbevinden voor groep 3-4, wanneer alle vragen worden meegenomen, hangen prima positief samen ($\alpha=0,68$). Voor de vragen aan groep 5-8 werd een onderscheid gemaakt tussen de kinderen die wel en niet naar de BSO gingen (omdat dit een aanzienlijke invloed op de N heeft). Bij beide groepen zien we dat de samenhang van de items sterk positief is ($\alpha=0,77$; $\alpha=0,80$). In beide groepen zijn kinderen die de vraag op tussen de middag eten niet beantwoord hebben, niet meegenomen.

Tabel 5.1. Betrouwbaarheid voor welbevinden-items, uitgesplitst naar cluster.

	Cronbach's alpha	N
Groep 3-4	0,68	1.466
Groep 5-8 (wel BSO)	0,77	3.107
Groep 5-8 (geen BSO)	0,80	4.877

Bron: Looqin2u (2017-2021).

Vervolgens hebben we de items rondom sociale veiligheid met elkaar vergeleken (tabel 5.2). De items leken voor groep 3-4 sterk goed met elkaar samen te hangen ($\alpha=0,70$). Wanneer wordt gekeken naar de vragenlijst voor groep 5-8, is te zien dat de items sterk positief met elkaar samenhangen ($\alpha=0,80$). In beide groepen zijn kinderen die de vraag op pestgedrag niet beantwoord hebben, niet meegenomen. Concluderend kunnen we uitgaan dat het vormen van een schaal op basis van de opgenomen vragen mogelijk is. Over de weging van de verschillende items ten opzichte van elkaar binnen deze schaal, wordt toelichting gegeven binnen hoofdstuk 3.4: Weging van de data.

Tabel 5.2. Betrouwbaarheid voor sociale veiligheid-items, uitgesplitst naar cluster.

Cluster	Cronbach's alpha	N
Groep 3-4	0,70	1.697
Groep 5-8	0,80	9.008

Bron: Looqin2u (2017-2021).

3.4 Weging van de data

Tot slot worden de verschillende variabelen gewogen. Met een weging bepalen we de onderlinge waarde van de variabelen. De laatste vraag, die een samenvatting geeft van de overige vragen, krijgt eenzelfde weging als de overige vragen bij elkaar. Bijvoorbeeld, welbevinden heeft acht inhoudelijke vragen en sluit af met een concluderende vraag. De acht inhoudelijke vragen tellen éénmaal mee, en de concluderende vraag acht keer. Uiteraard wordt rekening gehouden met het eventueel niet beantwoorden van enkele inhoudelijke vragen, hiermee wordt de weging van de concluderende vraag aangepast.

Generaliseren

Om na te gaan hoe goed de steekproef past, vergelijken we een aantal relevante achtergrondkenmerken tussen binnen de steekproef met de populatie. Allereerst kijken we naar de verdeling per regio. Kinderen uit de regio's noord en west zijn ondervertegenwoordigd binnen deze steekproef. Dit betekent dat over hen niets gezegd kan worden wanneer we willen vertalen naar de populatie. De groepen uit zuid en oost zijn oververtegenwoordigd. Hier kunnen dus uitspraken over gedaan worden

met betrekking tot de Nederlandse populatie. Wanneer we vervolgens kijken naar de verdeling als het gaat om urbanisatie (verstedelijking), kijken we naar het onderscheid in de G4, de G37 en overige gemeenten. Over de G4 is niets te zeggen, deze groep wordt ondervertegenwoordigd. De andere gemeenten zijn goed aanwezig in het onderzoek.

Tabel 6.1. Verdeling populatie en steekproef naar regio.

Regio	Populatie	Steekproef
Noord	9,92%	1,51%
Zuid	21,11%	49,54%
Oost	21,12%	32,05%
West	47,84%	16,90%

Bron: CBS 2021/Looqin2u (2017-2021).

Tabel 6.2. Verdeling populatie en steekproef naar urbanisatie.

Type gemeente	Populatie	Steekproef
Grote gemeenten (G4)	13,92%	6,34%
Middelgrote gemeenten (G37)	28,36%	37,19%
Overige gemeenten	57,72%	56,46%

Bron: CBS 2021/Looqin2u (2017-2021).

Ten derde wordt de schoolgrootte vergeleken. We zien met name dat de groep kleine scholen niet vertegenwoordigd wordt. De groep middelgrote scholen is ook iets ondervertegenwoordigd. Betreft de groep grote scholen, deze zijn sterk oververtegenwoordigd. De gegevens zijn opgehaald uit externe databronnen en verschillen sterk van elkaar. Hier zal tijdens de conclusie rekening mee worden gehouden. Tot slot wordt gekeken naar de verdeling binnen de schoolweging. Scholen met een middelhoge tot hoge weging worden ondervertegenwoordigd binnen deze steekproef. Scholen met een lagere weging worden juist oververtegenwoordigd.

Tabel 6.3. Verdeling populatie en steekproef naar schoolgrootte.

Grootte	Populatie	Steekproef
<100	23,38%	5,55%
100-300	56,66%	40,37%
>300	19,96%	54,08%

Bron: CBS 2021/Looqin2u (2017-2021).

Tabel 6.4. Verdeling populatie en steekproef naar schoolweging.

Weging	Populatie	Steekproef
<23	4,46%	7,42%
23-26,99	15,63%	46,44%
27-32,99	60,30%	38,17%
33-36,99	13,78%	7,00%
37>	5,83%	0,97%

Bron: CBS 2021/Looqin2u (2017-2021).

Hoofdstuk 4: Conclusie

In dit document werd beschreven hoe scholen kunnen voldoen aan de wetgeving rondom sociale veiligheid. Met dit beeld kan vervolgens beleid worden ingericht op het verbeteren van de sociale veiligheid. Hiervoor werden praktische tips en adviezen gegeven in het eerste en tweede hoofdstuk.

Vervolgens is in het derde hoofdstuk gekeken naar de validiteit en betrouwbaarheid van de vragenlijst. De gebruikte gegevens laten een beeld zien waarin de zelfevaluatie met name voor de bovenbouwgroepen wordt gebruikt (5-8). Ook is te zien dat binnen de sociale veiligheid kinderen geneigd zijn om een hoge mate van veiligheid aan te geven.

Als het gaat om de validiteit van het instrument, kunnen we vaststellen dat het instrument goed lijkt te meten wat het beoogt. In dit geval welbevinden en sociale veiligheid. Echter, een kritische opmerking die hierbij gemaakt moet worden is dat de scores niet altijd consistent waren. Het kwam bij een groep kinderen voor dat ze op een aantal sub-vragen aangaven zich niet veilig te voelen, en bij de slotvraag het tegenovergestelde invoerden (zich zeer veilig te voelen). Dit gebeurde bij zowel jongere als oudere kinderen van diverse locaties. Dit zou met tekstbegrip te maken kunnen hebben, in dat geval is de instructie door de leerkracht vooraf niet helder genoeg geweest. Het kan ook zijn dat een kind de vragenlijst naar willekeur heeft ingevuld.

Als het gaat om de betrouwbaarheid van de vragenlijst, dan zien we een prima samenhang tussen de vragen. We zien wel dat de betrouwbaarheid voor de onderbouwgroepen een stuk lager is dan die voor de bovenbouwgroepen. Dit zal met name te maken hebben met de lagere aantallen, immers; hoe meer gegevens, hoe sterker de verbanden. In dit geval is enkel de betrouwbaarheid van de onderbouw op het onderwerp welbevinden nog twijfelachtig (goed vanaf 0,7).

Tot slot is ook bekend in hoeverre we de gegevens mogen vertalen naar de relevante doelgroepen. We kunnen niets zeggen over kinderen uit de regio's noord en west. Daarmee is ook over de G4-gemeenten, met name in het westen van het land, niets te zeggen aan de hand van dit onderzoek. Ook over kleine scholen is weinig te zeggen. Deze aantallen komen uit diverse bronnen die niet altijd up-to-date zijn. Het is daarmee lastig uitspraken te doen over schoolgrootte. Over scholen met een hogere weging kunnen ook geen uitspraken worden gedaan aan de hand van dit onderzoek.

Bibliografie

- Baumgartner, H., & Steenkamp, J. B. E. (2006). Response biases in marketing research. *The handbook of marketing research*, 95-109.
- Hoogstraten, J., (1979). *De machteloze onderzoeker*. Meppel: Druk Boompers drukkerijen bv.
- Latkin, C. A., & Vlahov, D. (1998). Socially desirable response tendency as a correlate of accuracy of self-reported HIV serostatus for HIV seropositive injection drug use. *Addiction*, 93(8), 1191-1197
- Looqin (2017). Looqin2u: ik & de school. Zelfevaluatie voor kinderen van de basisschool. Gebaseerd op Leavers, F. (Ed.), *Wat vind ik van mijn school*. Leuven: CEGO Publishers.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)(2016). *Zorgplicht sociale veiligheid leerlingen op school*. Geraadpleegd via de Rijsoverheid website:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2016/07/18/zorgplicht-sociale-veiligheid-leerlingen-op-school>
- Nancarrow, C., & Brace, I. (2000). Saying the “right thing”: Coping with social desirability bias in marketing research. *Bristol Business School Teaching and Research Review*, 3(11), 1-11.
- Nederhof, J. A. (1985). Methods of Coping with Social Desirability Bias: A Review. *European Journal of Social Psychology*, 15, 263-280.
- Paulhus, D. L. (1991). Measurement and control of response bias. In Robinson, J. P., Shaver, P. R., & Wrightsman, L. S. (Eds.), *Measures of personality and social psychological attitudes* (17-59). San Diego, CA: Academic Press.
- Weijters, B., Geuens, M., & Schillewaert, N. (2010). The individual consistency of acquiescence and extreme response style in self-report questionnaires. *Applied Psychological Measurement*, 34(2), 105-121.
- Wilde, G. J. S. (1963). *Neurotische labiliteit gemeten volgens de vragenlijstmethode*. Amsterdam: Van Rossen.

Bijlage 1: Vragenlijsten Looqin2u

Welbevinden

1. Hoe voel jij je als het tijd is om naar school te gaan?
2. Hoe voel jij je bij jouw klasgenoten?
3. Hoe voel jij je bij jouw juf of meester?
4. Hoe voel jij je bij jouw tweede juf of meester?
5. Hoe voel jij je in de les?
6. Hoe voel jij je op het schoolplein?
7. Hoe voel jij je als je 's middags eet op school?
8. Hoe voel jij je in de voor- en naschoolse opvang of BSO op school?
9. Hoe voel jij je op school?

Sociale veiligheid

1. Word jij wel eens gepest door andere kinderen?
2. Word jij wel eens gepest door andere kinderen op internet?
3. Zie je wel eens dat andere kinderen gepest worden?
4. Wordt er wel eens iets van jou stuk gemaakt op school?
5. Ben je wel eens bang voor andere kinderen?
6. Voel jij je veilig in de klas?
7. Voel jij je veilig op het schoolplein?
8. Voel jij je veilig op school?